

**DECRET 9/2013, DE 22 DE FEBRER, DE CONCESSIÓ
DELS PREMIS RAMON LLULL DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA
DE LES ILLES BALEARS DE L'ANY 2013**

*(BOIB núm. 27, de 23 de febrer de 2013;
[correcció d'errades BOIB núm. 28, de 26 de febrer de 2013](#))*

[FORA D'ÚS]

El Premi Ramon Llull de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears va ser creat mitjançant el Decret 5/1997, de 23 de gener, publicat en el BOCAIB núm. 15, de 4 de febrer del mateix any.

Aquesta distinció té com a finalitat honorar les persones naturals o jurídiques que hagin destacat en els serveis prestats a les Illes Balears i distingir-ne els mèrits en els àmbits cultural, esportiu, jurídic, empresarial, cívic, humanitari, d'investigació, d'ensenyament i lingüístic. L'objectiu és premiar la labor individual o col·lectiva que aquestes persones hagin dut a terme l'any anterior en els àmbits indicats abans.

Per tot això, a proposta del president, i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de 22 de febrer de 2013,

DECRET

Primer

S'atorga el Premi Ramon Llull de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears a les persones i entitats següents:

1. Ferrocarril de Sóller, SA

Empresa de capital privat, solleric en majoria, dedicada al transport regular ferroviari de passatgers, amb motiu de la celebració del seu centenari (1912-2012).

El tren és un element artístic de Mallorca que harmonitza el paisatge cultural de la serra de Tramuntana, declarada recentment patrimoni de la humanitat per la UNESCO.

Des de la seva inauguració oficial el 16 d'abril de 1912, Ferrocarril de Sóller ofereix ininterrompudament i diàriament el trajecte en tren entre Palma i Sóller, de 27,3 km, i, des de 1913, el trajecte en tramvia entre Sóller i el Port de Sóller, de 4,9 km.

Destaca per l'especial i atractiu trajecte que fa per superar la barrera natural que suposa la serra d'Alfàbia, amb 2,8 quilòmetres d'ample i 496 metres d'alt. Per fer-ho, el ferrocarril, en un tram de només set quilòmetres, salva un desnivell de 199 metres, travessa 13 túnels amb longituds que van des dels 33 fins als 2.876 metres i sobrepassa diversos ponts, un viaducte de cinc arcs i nombrosos revolts.

2. Bartolomé Escandell Bonet (a títol pòstum)

Escriptor i historiador (Eivissa, 24 de febrer de 1924 – 19 d'octubre de 2012).

Pels seus mèrits com a investigador històric i per ser un dels grans intel·lectuals eivissencs del segle xx.

De llinatge molt lligat a l'illa d'Eivissa, Escandell és autor de nombrosos treballs d'investigació històrica i va obtenir al llarg de la seva carrera importants distincions, com l'Orde d'Alfons X el Savi, l'Orde del Mèrit Turístic, l'Orde del Mèrit Civil, la Medalla

de l'Ajuntament d'Alcalá de Henares, la Medalla d'Or de Sant Jordi i la Medalla d'Or del Consell d'Eivissa. Era acadèmic corresponent per Eivissa de la Reial Acadèmia d'Història de Madrid i acadèmic de l'Acadèmia Portuguesa d'Història.

Escandell va estudiar a l'illa i el 1943, per insistència del seu pare, es va traslladar a València per començar els estudis universitaris d'història; des de llavors, va viure i va treballar en diferents ciutats com Salamanca, Oviedo, Alcalá i Madrid, sempre lligat a la docència i al món universitari.

A la Universitat d'Alcalá va ser degà de la facultat de Filosofia i Lletres i autor del seu pla d'estudis (Pla Escandell).

3. Observatori Astronòmic de Mallorca (OAM)

Per la seva contribució a l'estudi de l'astronomia observacional i per ser líder europeu en el descobriment d'asteroides, cometes i vigilància del medi ambient espacial.

L'Observatori de Mallorca és pioner en el desenvolupament de telescopis robòtics i lidera els descobriments astronòmics espanyols.

Gràcies al seu treball de recerca, s'han descobert sis nous cometes i més de 7.000 nous asteroides, un dels quals el passat 15 de febrer va creuar l'òrbita de la Terra a només 27.000 km de distància, marcant una fita en la història de l'astronomia.

4. Colegio Nuestra Señora de Montesión

En reconeixement de la important tasca educativa duta a terme i per complir 450 anys de tradició, de formació i de transmissió de valors.

Havent transcorregut 450 anys des que cinc jesuïtes arribaren a Palma per fundar un col·legi, el Colegio Nuestra Señora de Montesión, el centre més antic dels col·legis de la Companyia de Jesús oberts actualment en el món, manté viva la seva història i el seu futur. Ha rebut diferents distincions com ara la Medalla d'Or de la Ciutat de Palma, el Premi a l'Excel·lència Empresarial, la Medalla al Mèrit d'Educació i els segells de Qualitat i de Gestió Mediambiental.

Actualment són més de 1.400 els alumnes que formen part del Colegio Nuestra Señora de Montesión, entre educació primària, ESO, batxillerat i cicles formatius.

5. Vicent Guasch Tur (a títol pòstum)

Alcalde de Santa Eulària (Eivissa) entre 1979 i 2007. Va morir a Barcelona el passat 9 de febrer.

Guasch es va iniciar en política el 1970 quan va acceptar exercir com a jutge de pau del seu municipi, càrrec que va ocupar durant nou anys. Es va presentar com a candidat independent a l'alcaldia del seu poble en les primeres eleccions democràtiques i alguns anys més tard es va afiliar a Aliança Popular (ara Partit Popular). Va guanyar els primers comicis i tots els altres als quals es va presentar, sempre per majoria absoluta. Va ser, a més, president del Partit Popular de Santa Eulària durant gairebé dues dècades i vocal de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies, encara que mai no va voler acceptar cap compromís que l'allunyàs de la seva localitat. Guasch va ser un home de caràcter i un exemple de coherència.

6. Forn de sa Pelleteria – Miquel Pujol

Per ser un símbol dels forns tradicionals de la ciutat de Palma, els orígens del qual es remunten al segle xvi, en què es coneixia com el Forn d'en Reixac. És considerat un dels forns més antics del barri de sa Calatrava. L'emblemàtic establiment, que es va tancar l'any passat, guarda a l'interior una joia: un forn morú de mig arc i tres metres de diàmetre que va funcionar fins al seu tancament.

Sens dubte, aquest establiment ha estat un referent de l'excel·lència gastronòmica tradicional mallorquina, en què destacà per les seves ensaïmades i cremadillos, que es van convertir en l'especialitat de la casa, amb més d'una trentena de varietats d'aquest popular producte.

Miquel Pujol, el seu últim propietari, representa l'esperit i el llegat de l'empresa tradicional familiar. Va començar a treballar al forn del carrer de la Pelleteria quan tenia 16 anys i el regentava el seu pare, Joan Pujol. No obstant això, la història familiar es remunta a 1914, data en què el va adquirir el seu avi, Miquel Ferragut, després de tornar de l'Argentina sense haver fet fortuna.

7. Setmanari El Iris

En el centenari de la seva fundació (1913-2013), per recollir i difondre al llarg d'aquests anys la història i l'actualitat del municipi menorquí de Ciutadella i per haver-se convertit en arxiu i memòria escrita del que s'ha esdevingut des de la seva fundació fins als nostres dies.

Començà a imprimir-se a la Impremta Massanet de Ciutadella i fou editat, en els seus inicis, pel Bisbat de Menorca.

Interrompuda la seva publicació per la guerra i impossibilitat legalment per ser imprès durant quatre anys (1939-1943), a causa d'una llei promulgada en acabar la contesa, el 17 de juliol de 1943 començà a editar-se El Iris, *Semanario de Información y Cultura*, que va constituir durant molts anys el vehicle exclusiu d'informació de la ciutat per a les persones que no disposaven de ràdio ni de cap altre canal per informar-se.

Durant els anys cinquanta, seixanta i començaments dels setanta, El Iris es converteix en el referent de la informació cultural a Ciutadella, publica articles en llengua catalana i, d'aquesta manera, promou l'ús de la llengua pròpia.

També al llarg d'aquests anys es publiquen les *Monografías Menorquinas* i una sèrie d'importants articles d'investigació.

El 1998 El Iris va ser el primer mitjà de comunicació de l'illa amb una pàgina web pròpia, i així mateix té un perfil a la xarxa social Facebook, que és seguit per un públic majoritàriament jove, la qual cosa obre unes bones perspectives de futur.

Malgrat que la capçalera inicià la singladura com a periòdic amb freqüència diària, des de fa bastants anys és setmanal.

8. Club Nàutic Ciutadella

Per la commemoració enguany del 90è aniversari de la seva fundació. El 12 d'abril de 1923 es va fundar l'entitat que actualment té més de 650 socis. El Club Nàutic Ciutadella —el segon club nàutic més antic de les Balears— ha estat i és un punt de trobada per als ciutadellencs, i també per als amants de la mar.

Mereix una menció destacada el seu compromís amb la promoció de l'esport de la vela, de la pesca i de la natació. Així mateix, l'entitat ha aconseguit un ingent palmarès

d'èxits esportius en diferents modalitats de competició, de manera que el Club ha esdevingut una escola de campions de reconegut prestigi.

9. Ferran Cano Darder

Galerista. Per la indiscutible aposta per la qualitat que la seva galeria ha representat al llarg de 40 anys d'existència, que es compleixen aquest 2013. Perquè la seva figura i trajectòria gaudeixen d'un reconeixement unànim del sector i perquè les Illes Balears deuen a la seva feina la conquesta d'un espai cultural exigent i de primer ordre.

10. Luis Martín Soledad y Pedro Pizá Caffaro (metges de família de Formentera)

Per tota una vida dedicada a l'atenció mèdica dels ciutadans de Formentera entenent la professió mèdica des de la seva dimensió més humana i de servei a la comunitat. D'aquesta manera, l'exercici de la medicina s'inspira en la posada en pràctica d'un conjunt de valors, comportaments i relacions basats en la confiança que les persones tenen en els seus facultatius. Una confiança fundada en la proximitat, en l'empatia, en la comprensió i en l'atenció individualitzada.

- Luis Martín Soledad, nascut el 28 d'abril de 1949. Va exercir com a metge de capçalera del centre de salut inicial de Formentera des de l'any 1980. També treballava com a forense a l'illa.
- Pedro Pizá Caffaro, nascut el 14 d'abril de 1949. Metge de capçalera del centre de salut inicial de Formentera des de l'any 1981.

Segon

Aquest Decret té efectes a partir de l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.